

Monumentnummer*: 527760

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **05 september 2006**
Kadaster deel/nr **82794/180**

Woonplaats* **Posterholt** *Gemeente** **Roerdalen** *Provincie** **Limburg**

Locatiennaam **Posterholt** *Locatieomschrijving*

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Sint Odilienberg	C			4288
Sint Odilienberg	C			4548
Posterholt	G			974
Posterholt	G			973
Posterholt	D			2351
Posterholt	G			432
Posterholt	G			52
Sint Odilienberg	C			4547
Posterholt	G			424
Posterholt	D			2426
Posterholt	G			425
Posterholt	G			426
Posterholt	G			975
Sint Odilienberg	C			4289
Sint Odilienberg	G			283
Posterholt	G			50
Posterholt	G			1000
Sint Odilienberg	C			4287

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Posterholt	G			428
Sint Odilienberg	G			257
Posterholt	G			4
Posterholt	G			30
Sint Odilienberg	C			2141
Posterholt	G			427
Posterholt	G			431
Posterholt	G			429

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2

HISTORISCHE PARK- EN TUINAANLEG. Park waarvan het karakter wordt bepaald door een landschappelijke aanleg uit het midden van de 19de eeuw met het kasteel als middelpunt en met paden en beplanting omzoomde gazons of parkweides aan de noordoost- en zuidwestzijde daarvan. Bij de aanleg is gebruik gemaakt van reeds bestaande lanen en open en gesloten elementen als bouw- en weilanden en bossen. Van een fase daarvoor zijn nog enkele elementen bewaard, als een langwerpige taps toelopend grasveld met begeleidende watergangen aan beide kanten ten zuiden van de boerderij, een met tamme kastanjes beplante laan aan de oostkant van de boerderij, een met eiken beplante laan aan de westkant van het complex en het ronde eilandje (voormalige plaisiertuin en bleekveld) in de Leigraaf.

Het park bevat de volgende elementen van historisch belang waarvan de opsomming in het noordoosten begint. - De uit dezelfde tijd als het kasteel daterende oprijlaan die deels met eiken (*Quercus robur*) is beplant en die doorloopt tot in Posterholt. De zomereiken vanaf de Burgemeester Geradsstraat tot aan het rode hekwerk bij de ingang zijn het oudst, waarschijnlijk uit de tijd van de aanleg van het huis (omstreeks 1850). Ter hoogte van het noordoostelijke gazon voegt de laan zich bij het daaromheen lopende wandelpad en verandert de beplanting van een laanbeplanting in een beplanting met solitaires. Vlak voor het kasteel splitst het pad zich. De zuidelijke poot loopt langs de voorzijde verder rond het gazon. De noordelijke poot vervolgt zijn weg langs de ronding van het zuidwestelijke gazon richting boerderij. Het volgende historische plantassortiment langs de laan is waarneembaar: twee groepen bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Purpurea') aan weerszijden van de ingang bij het rode hekwerk, een Lawsons' cypres (*Chamaecyparis lawsoniana*) van omstreeks 1900 in de bocht van de splitsing naar het wandelpad; langs het wandelpad een Grootbladige esdoorn (*Acer macrophyllum*) (waarschijnlijk nog 18de-eeuws), in de bocht van de laan naar het huis een Sawara cypres (*Chamaecyparis pisifera*) uit omstreeks 1900; een Grootbladige esdoorn (*Acer macrophyllum*) aan de oostzijde van het huis en een Hollandse linde die het huis aan de westzijde flankiert. De twee met paden begeleide en langs de randen met solitaire bomen en boomgroepen beplante gazons of parkweides aan de noordoost en zuidwestkant van het kasteel. Tussen de boomgroepen zijn radiaalsgewijs zichtassen geschapen tot ver buiten de aanleg, op het agrarische landschap, naar het Vlootbeekdal, de oprijlaan richting Posterholt, op de oranjerie en over de vijver. Het zuidwestelijke gazon loopt glooiend af richting vijver waardoor de ruimtelijke werking vanaf het kasteel naar de vijver wordt versterkt en de markante plaats van het kasteel vanaf de vijver wordt benadrukt. Het volgende historische plantassortiment is waarneembaar: in de noordoostelijke parkweide: een Bontbladige esdoorn (*Acer pseudoplatanus* 'Leopoldii') uit

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

omstreeks 1900 langs het wandelpad; een Sawara cypres (*Chamaecyparis pisifera* 'Felifera') uit omstreeks 1900. Beide markeren het doorzicht vanuit het huis naar de oprijlaan. Restant van een clump met o.a. een Bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Purpurea') die uit de tijd van de aanleg van het huis dateert en die de centrale zichtas markeert. Zuidwestelijke parkweide: aan de oostzijde een bosachtige aanplant met onder andere een oude beuk (*Fagus sylvatica*) op een heuvel en een rijgewijze aanplant van Robinia's (*Valse acacias*). Aan de zuidzijde hiervan, grenzend aan het gazon, een grote groep met Rododendrons. Aan de westzijde van de parkweide nabij de kasteelhoeve een Bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Purpurea'), geflankeerd door Robinia's. - Het padenpatroon in de vorm van een acht rond de beide gazons. Het kasteel is het middelpunt van dit patroon. - Het slingerpad aan de noordkant tussen de beide rondingen van de acht. Hier ligt de stenen tafel op een cirkelvormige heuvel (zie daarvoor onderdeel 4) die wordt omgeven door vijf esdoorns (*Acer pseudoplatanus*). Het volgende historische plantassortiment is waarneembaar: Langs het wandelpad bij de oostgrens van het terrein bevindt zich een zijgewijze aanplant van zeven tamme kastanjes (*Castanea sativa*) die waarschijnlijk dateren uit de tijd van de aanleg van het huis (omstreeks 1850). - Van dit pad takt een slingerpad af naar de voormalige moestuin. Op de grens tussen park en moestuin staat een Weymoutden die wegens zijn geschatte leeftijd (1810-1820) daar al stond ten tijde van de formele aanleg. - Het terrein van de voormalige moestuin ten noordwesten van het achtvormige lanenpatroon dat wordt afgesloten door een tuinmuur met oranjerie (zie hiervoor onderdeel 5). - De zwaanvormige vijver met eiland. Op de oever aan de zuidoostzijde van de vijver staan twee mispels (*Mespilus Germanica*), geflankeerd door een groep Rododendron. - Het hier ten westen van liggende driehoekige perceel met een open weiland en een gesloten opgaand bosperceel als afgrenzing van een van de zichtlijnen. - De 18de-eeuwse, met eiken (*Quercus robur*) beplante, laan, genaamd de Duistere Galerij, aan de westkant die door het voornoemde perceel aanloopt op de boerderij en die vóór 1850 een van de twee toegangswegen vormde tot de Aerwinkel. Het volgende historische plantassortiment is voorts nog waarneembaar: twee tamme kastanjes (*Castanea sativa*) uit omstreeks 1850 die de oorspronkelijke toegang tot de boerderij markeren - Het taps toelopende terrein ten zuiden van de boerderij, omgeven door watergangen, dat in die vorm al in de 18de eeuw bestond. Het patroon van de dwarse lanen en de ronde kom zijn in het terrein nog herkenbaar. - Het wandelbos, genaamd De Doolhof aan de zuidoost- en oostkant van het terrein dat afloopt in de richting van het ronde perceel aan de Leigraaf en met slingerende paden wordt doorsneden. Het wandelbos strekt zich uit in westelijke richting. Aan de zuidkant wordt het door de Vlootbeek, aan de noordkant door de Leigraaf ingeperkt. In het bos een ronde heuvel die ooit rondom met beuken (*Fagus sylvatica*) was beplant. Thans nog twee beuken over. - Het aan de Leigraaf liggende ronde perceel dat als in het begin van de 19de eeuw als 'plaisirtuin' en later als bleekveldje in gebruik was. - De 18de-eeuwse, met tamme kastanjes (*Castanea sativa*) beplante, laan aan de oostkant van de boerderij, die vóór 1850 een van de twee toegangswegen vormde tot de Aerwinkel.

Waardering

De HISTORISCHE PARK- EN TUINAANLEG behorend tot de historische buitenplaats de Aerwinkel is van algemeen belang:

- als een goed voorbeeld van een landschappelijke aanleg in samenhang met het uit 1854-1856 tot stand gekomen hoofdgebouw
- wegens de aanwezigheid van 18de-eeuwse formele elementen in de aanleg die in het landschapspark zijn opgenomen
- wegens de deels bewaard gebleven oorspronkelijke beplanting
- wegens de visueel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument